

Van: Daan Koller
Telefoon: 06 12923870

Uw kenmerk: 22bb2567
Ons kenmerk: M2203-3143 22bo4524

Onderwerp: Onduidelijkheid aan de poort van de opvang

Datum: B&W 12 juli 2022

Aan de gemeenteraad

Op 7 maart 2022 stelde T.J. Vonk (ChristenUnie-SGP) ons schriftelijke vragen over Onduidelijkheid aan de poort van de opvang (22bb2567).

Inleidend wordt gesteld:

Het risico op dakloosheid neemt toe in Nederland, ook in Rotterdam. Ook voor mensen die niet onder de klassieke groep van dak- en thuislozen vallen. De Wmo vraagt van de gemeente om iedereen die niet op eigen kracht voor onderdak kan zorgen te helpen met maatschappelijke opvang.

In Rotterdam is er onduidelijkheid over de criteria die de gemeente stelt bij de intake bij Centraal Onthaal. Mensen geven aan dat ze worden afgewezen omdat ze te zelfredzaam zouden zijn. Maar ondertussen kunnen ze geen eigen onderdak regelen. Ook de stichting 'Op weg naar huis' (OWNH) trekt aan de bel. In hun opvang in Oud-Beijerland zitten mensen uit Rotterdam omdat ze niet in Rotterdam kunnen worden opgevangen. De website van de gemeente geeft ook aan dat je een psychische beperking, verslaving of licht verstandelijke beperking (LVB) moet hebben om voor opvang (onderdak en begeleiding) in aanmerking te komen.¹ Maar de Wmo biedt geen ruimte om vooraf dergelijke voorwaarden te stellen. Daarom hebben wij de volgende vragen:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Bent u bekend met het signaal van OWNH dat er Rotterdammers in hun voorzieningen verblijven, en er zelfs een groeiende wachtlijst is, omdat ze in Rotterdam worden afgewezen maar wel dakloos zijn en bijvoorbeeld in hun auto moeten slapen?

Antwoord:

Het college is op de hoogte van de stichting Op weg naar huis en haar werkzaamheden. De stichting verhuurt eigen woonruimte/kamers aan mensen in een kwetsbare situatie. Ons beeld is dat het hierbij veelal gaat om bankslapers. Via de stichting hebben wij vernomen dat zij te maken hebben met een groeiende vraag naar de diensten die zij leveren.

¹ [Bent u \(bijna\) dakloos of thuisloos? | Rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl/bent-u-bijna-dakloos-of-thuisloos/)

Vraag 2:

Bent u met ons van mening dat deze mensen in Rotterdam moeten kunnen worden opgevangen als dat voor hun de beste plek is?

Vraag 3:

Wat vindt u van het feit dat Rotterdammers die aantoonbaar niet op eigen kracht opvang kunnen regelen afhankelijk zijn van opvang in een andere gemeente omdat ze in Rotterdam worden afgewezen?

Antwoord op vraag 2 en 3:

Rotterdam biedt vanuit de constructie centrumgemeente opvang conform de landelijke regelgeving. Dit betekent dat Rotterdam ook in opvang voorziet voor de inwoners van de regiogemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Barendrecht, Lansingerland, Albrandswaard en Ridderkerk. Wanneer mensen niet in staat zijn zich te handhaven in de samenleving op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit het sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen, hebben ze recht op opvang. Mensen die voldoen aan deze criteria kunnen zich melden bij Centraal Onthaal (CO) en worden, na onderzoek, toegelaten tot de opvang. De beoordeling hiervan gebeurt vanuit CO altijd op basis van een zorgvuldige inhoudelijke en individuele afweging, gebaseerd op de Wmo

Vraag 4:

Hoe vaak komt het voor dat mensen worden afgewezen bij CO voor opvang en wat zijn de belangrijkste afwijzingsgronden? Kunt u cijfers overleggen van de afgelopen jaren (2020, 2021 en 2022)?

Antwoord:

Hieronder is het aantal geregistreerde afwijzingen vanuit CO opgenomen. Door een aanpassing in het registratiesysteem is de registratie van het aantal afwijzingen in 2021 niet compleet geweest:

2020: 245

2021: 139

2022: 102

De belangrijkste afwijzingsgronden zijn dat er geen noodzaak is voor het verlenen van toegang tot maatschappelijke opvang op basis van de criteria in de Wmo, bijvoorbeeld omdat er geen sprake is van daadwerkelijke dakloosheid. Verder is een afwijzingsgrond het niet voldoen aan de toegangscriteria van de Wmo zoals EU-burgers die te kort in Nederland verblijven dan wel niet zijn ingeschreven in de BRP. Daarnaast is een afwijzingsgrond het niet voldoen aan de criteria voor de landelijke toegankelijkheid ten aanzien van niet-Rotterdammers waarbij het belangrijkste onderzoekselement is in welke gemeente de grootste kans van slagen ligt. Bij deze laatste groep kan tijdelijk opvang geboden worden ter overbrugging tot de opvang in de herkomstgemeente.

Vraag 5:

Hoe ziet u in dat licht de uitspraak van de raad van Europa die stelt dat iedereen recht heeft op een basale vorm van onderdak?

Antwoord:

Het college streeft naar een inclusieve stad, waar iedereen een plek heeft om zijn/haar thuis te vinden of te maken. In Rotterdam hoeft niemand op straat te slapen. Via het Plan van Aanpak Kwetsbare Rotterdammers is ingezet op de aanpak van dakloosheid. Recent bent u via de eindbrief van het plan van aanpak kwetsbare Rotterdammers geïnformeerd over de resultaten die zijn behaald (22bb000788). Specifiek voor de doelgroep niet-rechthebbende EU-migranten wordt ingezet op terugkeer naar werk en/of land van herkomst. De gemeente Rotterdam houdt zich aan de vigerende wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Wmo 2015 en de Vreemdelingenwet.

Vraag 6:

Bent u met ons van mening dat ook mensen die geen psychische beperking, verslaving of LVB hebben, maar niet op eigen kracht onderdak kunnen regelen wel aanspraak moeten kunnen maken op opvang en begeleiding?

Antwoord:

Zie hiervoor antwoord op vraag 2 en 3. Als iemand niet in staat is om zelf onderdak te organiseren omdat er geen of onvoldoende inkomen is en er daarnaast geen steunend netwerk is waar een beroep op gedaan kan worden dan kan iemand als niet zelfredzaam gezien worden en kan er opvang geboden worden. Het onderzoek naar alle relevante elementen en de beoordeling hiervan vindt plaats bij CO.

Vraag 7:

Zijn er in Rotterdam opvangvoorzieningen voor deze groep zogenaamde zelfredzame daklozen (ook wel economische of nieuwe daklozen genoemd)?

Antwoord:

Op het moment dat iemand zelfredzaam is dan betekent dit dat deze persoon zichzelf op eigen kracht kan handhaven in de samenleving. Op basis van de Wmo 2015 wordt in geval van zelfredzaamheid iemand niet toegelaten tot de maatschappelijke opvang en de voorzieningen die hiervoor zijn. Specifiek voor bankslapers die in een onhoudbare situatie zitten (en dreigen dakloos te raken) is sinds kort een pilot gestart waarbij deze doelgroep tijdelijk woonruimte wordt geboden en er ondersteuning geleverd wordt om structurele huisvesting te vinden.

Vraag 8:

En vindt u het met ons ook logisch dat dit geen voorziening moet zijn zoals de reguliere opvang waar juist wel veel mensen met psychische problemen, verslaving en LVB bij elkaar zijn? Maar dat dit kleinschalige maatwerkvoorzieningen dienen te zijn zoals OWNH die bijvoorbeeld heeft?

Antwoord:

Zie antwoord 7.

Vervolgens wordt gesteld:

Bij een melding voor hulp heeft de gemeente de verplichting om een onderzoek in te stellen (beschreven in art. 2.3.2 Wmo). Een screening aan een loket volstaat niet. De term zelfredzaam wordt bij de argumentatie voor afwijzing nogal eens toegepast zo wordt ons verteld.

Vraag 9:

Klopt het dat zelfredzaamheid wordt onderzocht en een reden kan zijn voor afwijzing? Zo ja, hoe vaak komt dat voor?

Antwoord:

In het onderzoek dat gedaan wordt, wordt onderzocht of er een noodzaak is tot het bieden van maatschappelijke opvang. Zie ook antwoord op vraag 2 en 3. Er wordt niet specifiek geregistreerd op afwijzing op basis van zelfredzaamheid.

Vraag 10:

Hoe wordt de zelfredzaamheid onderzocht en vastgesteld?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 2 en 3.

Vervolgens wordt gesteld:

Mensen hebben recht op een onafhankelijke cliëntondersteuner (volgens art. 2.2.4 Wmo). Deze mogelijkheid moet actief worden aangeboden als mensen zich bij Centraal Onthaal melden. Die is er ook voor om te zorgen dat mensen het juiste onderzoek krijgen om vast te stellen of ze voor een voorziening in aanmerking komen.

Vraag 11:

Wordt door CO bij iedere melding aan het loket actief gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner?

Antwoord:

Ja, sinds 23 mei jl. worden de bezoekers van CO actief geïnformeerd over de mogelijkheden van een onafhankelijke cliëntondersteuner.

Vraag 12:

En kan deze ondersteuner ook direct worden ingeschakeld? Zo nee, hoe lang duurt het dan voor de ondersteuning kan starten?

Antwoord:

Er kan direct contact gezocht worden met de onafhankelijk cliëntondersteuner. Afhankelijk van de beschikbaarheid kan de inzet direct starten, anders wordt er een afspraak gemaakt.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

M.J.F. Lamers, l.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb